

Modulis 6: Skirtingų specialistų bendradarbiavimo būdai

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Module Overview

Trukmė: apie **3–4 valandas** (galima pritaikyti pagal mokymo poreikius)

Tikslinė grupė: **sporto treneriai, instruktoriai, socialiniai darbuotojai** ir specialistai, dirbantys su **prekybos žmonėmis aukomis**

Mokymų būdas: **kontaktinis** arba **mišrus** mokymas

Metodika: **Konstruktivus derinimas** – mokymosi rezultatai, taikomos metodikos ir vertinimo priemonės yra pilnai integruotos

Tikslas: nustatyti skirtingų **specialistų bendradarbiavimo būdus**

Modulio rezultatai

Baigę šį modulį, dalyviai gebės:

1. **Suprasti** tarpdisciplininio bendradarbiavimo svarbą
2. **Išmokti** dirbti su socialiniais darbuotojais, psichologais ir teisininkais
3. **Kartu kurti** sprendimus su vietos suinteresuotais asmenimis ir aukomis

1 skyrius – KITIŲ SPECIALISTŲ ROLĖS ATSTATYME

Šio skyriaus tikslas – išmokti daugiau apie:

- Įvairių specialistų, dalyvaujančių sporto pagrindu grindžiamose atstatymo ir integracijos iniciatyvose, vaidmenis
- Kaip nustatyti, kurie specialistai gali būti reikalingi tokiose sporto pagrindu grindžiamose atstatymo ir integracijos iniciatyvose

Teorinė dalis

Kiekvienas specialistas yra svarbi dėlionės dalis – niekas nedirba vienas.

Norint pasiekti teigiamų rezultatų, visi turi būti informuoti, susijungę ir suderinti.

Kiekvienas specialistas prisideda savo unikaliu ir būtinu sprendimo elementu.

Sėkmės raktas – įtraukti įgūdžius ir gerbti specialistų ribas.

Kokia dėlionės dalis esi tu?

Pagrindinė rolė

Treneris

Skatina savivertę, socialinę integraciją, fizinę ir psichinę sveikatą

Socialinis darbuotojas

Įvertina bendruosius poreikius, aktyvuoja socialinius išteklius ir tinklus.

Psichologas

Teikia paramą emocinei sveikatai ir traumų gydymui

Teisininkas

Gina teises, suteikia gaires teisiniuose procesuose, saugo aukos tapatybę ir vientisumą.

Sveikatos priežiūros specialistas

Atlieka diagnostiką ir fizinę priežiūrą.

Veiklos ribos

Kreipiasi į specializuotą pagalbą

Neveikia psichologijos ar teisės srityse.

Nepakeičia teisinio patarimo.

Nesiunčia įsikišimo į psichinę ar fizinę sveikatą.

Prireikus nukreipia į kitas sritis.

Dėlionės srautas – koordinuotas procesas

Atstatymas – tai žingsnis po žingsnio vykstantis surinkimo procesas; svarbu, kaip atskiros dalys dera tarpusavyje.

Rėmas (pradžios taškas)

Pradinis įvertinimas: kažkas turi pažvelgti į bendrą vaizdą ir suorganizuoti dalis, kad būtų galima pradėti formuoti dėlionės rėmą.

KLAUSIMAS: Kas veda pirmas?

Tas, kuris atlieka bendrą įvertinimą.

Surinkimo kelias (koordinuotas srautas)

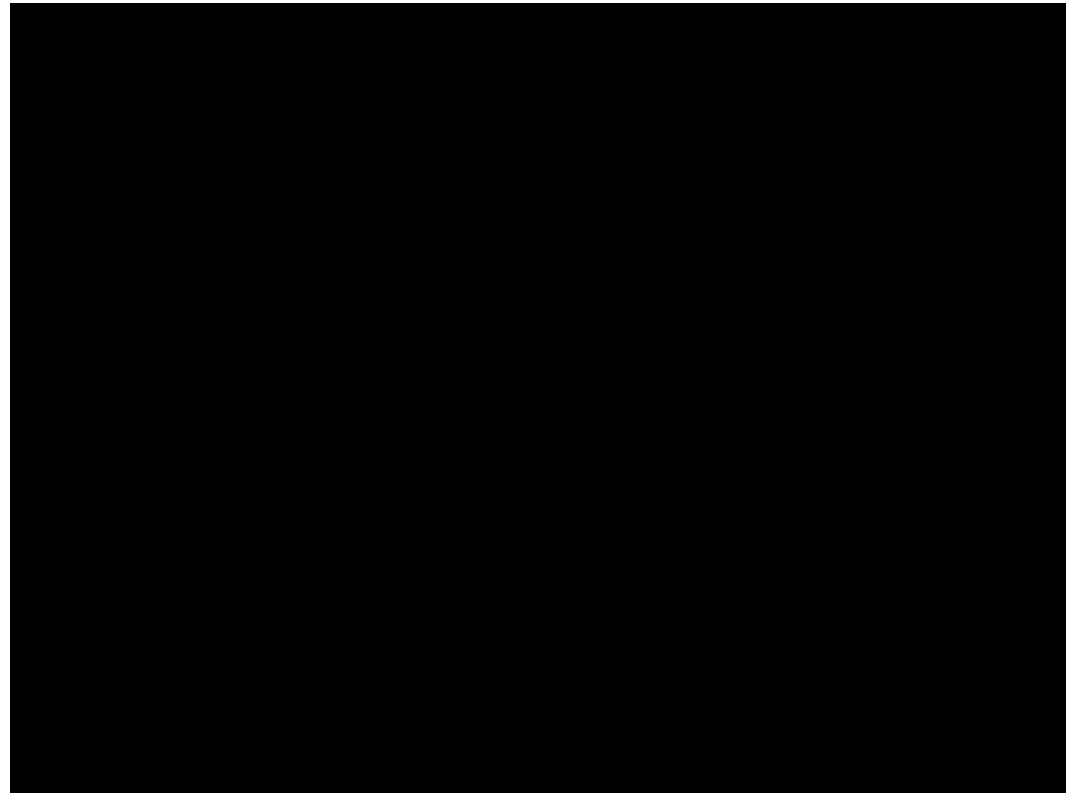
Kiekvienas specialistas yra dėlionės dalis.

KLAUSIMAS: Kas nutinka, jei pirmas eina netinkama dalis?

Pavyzdys: jei psichologas įsikiša prieš socialinį darbuotoją – dalis netinka. Terapija žlunga, nes trūksta stabilumo pagrindo. Rezultatas – frustracija, pasitraukimas arba nebaigtas atstatymas.

Tarpdisciplininio bendradarbiavimo privaluma

„Ilgų šaukštų“ istorija – tai alegorija, iliustruojanti bendradarbiavimo naudą.

Etikos pagrindai

01

Konfidencialumas

Saugokite aukos istoriją su aukščiausiu atsargumu ir diskrecija. Asmeninę informaciją **dalinkitės** tik tuomet, kai tai **iš tiesų būtina** saugumui užtikrinti arba profesionaliam bendradarbiavimui – ir **visada** laikantis teisinių bei etinių ribų.

02

Informuotas ir įgalinantis sutikimas

Aukos turi turėti **kontrolę** savo informacija. **Aiškiai paašškinkite**, ką bus dalijamasi, su kuo ir koku tikslu – ir užtikrinkite, kad **jos visiškai suprastų bei sutiktų** prieš dalijantis bet kokia informacija. Įgalinimas prasideda nuo pasirinkimo ir skaidrumo.

03

Profesionali pagarba ir bendradarbiavimas

Pripažinkite savo vaidmenį ir ribas bei gerbkite kitų įtrauktų specialistų kompetenciją – nuo teisėsaugos iki sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų. Konsultacijos prašymas arba aukos nukreipimas pas kitą specialistą yra etinės atsakomybės ir komandinio darbo ženklas, o ne silpnumo požymis.

2 skyrius – IŠMOKTI DIRBTI SU KITAIŠ SPECIALISTAIS

Šio skyriaus tikslas – išmokti daugiau apie:

- Konkrečių strategijų identifikavimą, kaip kurti ir palaikyti veiksmingus tinklus bei partnerystes tarp įvairių suinteresuotųjų šalių
- Paprastų, struktūruotų bendradarbiavimo planų kūrimą su aiškiai apibrėžtais bendrais tikslais, vaidmenimis ir tolimesniais veiksmais

Teorinė dalis

Sudėtingi socialiniai iššūkiai reikalauja bendrų veiksmų skirtinguose sektoriuose.

Veiksmingos partnerystės remiasi:

- Bendru tikslu
- Tar priklausomybe
- Abipuse atsakomybe

Tvirti tinklai kuriami remiantis:

- Pasitikėjimu ir bendravimu
Papildančia kompetencija

Kai bendradarbiavimas yra struktūruotas ir nuolat puoselėjamas, nauda gavėjams **ženkliai** padidėja.

Pagrindiniai principai, kuriant tvirtą partnerystę

- **Bendras tikslas:** partneriai susiderina bendros vizijos ir aiškiai apibrėžtų tikslų pagrindą.
- **Pasitikėjimas ir skaidrumas:** atviras, sąžiningas ir nuoseklus bendravimas kuria patikimumą.
- **Papildančios rolės:** kiekvienas partneris prisideda savo unikaliais įgūdžiais ir ištekliais.
- **Aiški valdymo struktūra:** sprendimų priėmimas, informacijos srautai ir atsakomybės yra aiškiai apibrėžtos.
- **Abipusė nauda ir atsakomybė:** visi gauna naudą ir dalijasi atsakomybe už rezultatus.

Žingsniai, kaip užmegzti tvirtą partnerystę

1. **Nustatykite savo poreikius:** Prieš pradėdami partnerystę, aiškiai apibrėžkite savo tikslus, identifikuokite turimus stipriąsias puses ir išteklius bei nuspręskite, ko jums reikia iš kitų, kad sukurtumėte realią pridėtinę vertę.
2. **Pasirinkite potencialius partnerius:** Kai viskas paruošta, analizuokite, kas gali atsakyti į jūsų poreikius. Pavyzdžiui, jei jums reikia kontakto su sporto sritimi, ieškokite žmonių arba organizacijų, veikiančių šioje srityje. Įvertinkite jų patirtį, kompetencijos sritis ir supraskite, ar jie gali suteikti pridėtinės vertės.
3. **Užmegzkite kontaktą:** Susitarkite dėl susitikimo su potencialiais partneriais, kad pristatytumėte savo organizaciją, projekto ar iniciatyvos tikslus, bei aptartumėte, koks būtų jų įsitraukimas ir vaidmuo. Sužinokite jų viziją, galimybes įsitraukti ir lūkesčius. Tai labai svarbi fazė – geras partneris gali smarkiai pagerinti jūsų projekto rezultatus.
4. **Koordinuokite ir palaikykite bendradarbiavimą:** Kai partnerystė patvirtinta, susitarkite dėl aiškaus darbo plano, kuriame būtų apibrėžti vaidmenys, atsakomybės ir terminai. Nustatykite reguliarius susitikimus, kad aptartumėte pažangą, spręstumėte iššūkius ir pasidžiaugtumėte pasiekimais. Visą laiką palaikykite atvirą ir skaidrią komunikaciją, kad visi išliktų suderinti ir įsitraukę.

Pastaba: jei yra susijęs biudžetas, aptarkite jį atvirai nuo pat pradžių, užtikrindami aiškumą dėl kaštų pasidalijimo, tinkamų išlaidų ir finansinių atsakomybių.

Veikla

Dabar turėsite galimybę simuliuoti tarpdisciplininio tinklo kūrimą. Veikite pagal savo dabartinę poziciją (sporto treneris, organizacijos struktūros atstovas arba socialinės srities specialistas).

Įsivaizduokite, kad norite pradėti naują projektą, kurio tikslas – sukurti socialinę komandą, įtraukiant skirtingų kultūrinių grupių narius, siekiant įtraukti prekybos žmonėmis aukas (VoT) ir skatinti socialinę integraciją bei atstatymą. Projektas truks 12 mėnesių, jame planuojate vykdyti daugiakultūrines sporto veiklas 2 kartus per savaitę. Tikslinė dalyvių grupė – bent 30 žmonių.

Sukurkite veiksmų planą, kuriame apibrėžkite:

- Ką turite ir ko jums reikia (žmogiškieji ištekliai, medžiagos, patalpos ir kt.)Kokie asmenys / organizacijos jūsų bendruomenėje / šalyje galėtų būti įdomūs įtraukti
- Kaip jie konkrečiai gali prisidėti prie projekto
- Numatytas užduotis, terminus ir projekto rezultatus, kuriuos pasidalinsite su asmenimis / organizacijomis, su kuriais užmegsite kontaktą
- Kada ir kaip užmegsite kontaktą (apibrėžkite laikotarpį, kada ir kaip tai darysite)

3 skyrius – BENDRADARBIAUJANT KURTI SU VIETOS SUINTERESUOTAIS ASMENIMIS IR AUKOMIS

Šio skyriaus tikslas – išmokti daugiau apie:

- Pagrindinių žingsnių identifikavimą, kaip efektyviai naudoti vietos partnerių tinklą, užtikrinant bendradarbiavimą, pritaikytą prie specifinių kiekvieno atvejo poreikių ir aplinkybių
- Strategijų atpažinimą, kaip įtraukti įvairius suinteresuotuosius asmenis, įskaitant prekybos žmonėmis aukas, bendradarbiaujant kuriant atsakomuosius sprendimus, skatinant aktyvų ir informuotą visų dalyvių įsitraukimą
- Bendradarbiavimo kūrimo principų taikymą praktinėse situacijose, kuriant integruotus, etiškus ir kontekstui tinkamus sprendimus, atsižvelgiančius tiek į individualias, tiek į bendruomenės realijas

Co-creation with Local Stakeholders and Survivors

Įtraukti vietos suinteresuotus asmenis ir aukas, arba bet kurią grupę ar asmenį, kuriam programa daro įtaką, yra prasmingo ir tvaraus socialinio poveikio esmė.

Bendradarbiavimas kuriant (co-creation) yra daugiau nei konsultacija; tai bendras procesas, kuriame klausomasi, formuojama ir veikiama kartu, o kiekvienas dalyvis prisideda savo požiūriu, patirtimi ir kūrybiškumu.

Kai bendruomenės kviečiamos kurti sprendimus kartu su praktikais, rezultatas ne tik tampa labiau aktualus ir veiksmingas, bet taip pat stiprina atsakomybę, pasitikėjimą ir įsitraukimą.

Aukoms arba bet kuriai grupei ar asmeniui dalyvavimas kūrimo procese padeda atstatyti pasitikėjimą savimi, tikslą ir priklausymo jausmą. Tai paverčia žmones ne tik pagalbos gavėjais, bet ir pokyčių bendravertėmis autorėmis, suteikiant jiems galimybę vesti savo kelią link atstatymo ir aktyvaus dalyvavimo.

Tikras priklausymo jausmas yra vienas stipriausių žmogaus poreikių. Jausmas, kad esi dalis kažko didesnio – kažko, ką padėjome sukurti, skatina motyvaciją, pasididžiavimą ir įsipareigojimą, kurie yra būtini bet kurio projekto sėkmei ir tvarumui.

"Vieni negalime padaryti daug; kartu galime pasiekti labai daug.,"

Hellen Keller

Nuo planų prie veiksmų

1. Paruošimas

- Suderinkite pristatomojus susitikimus su visais suinteresuotais asmenimis, aukomis, treneriais ir kitu personalu.
- Rengite susitikimus neformalioje, svetingoje aplinkoje, kurioje dalyviai jaustųsi patogiai dalindamiesi idėjomis.
- Sukurkite komunikacijos kanalą (pvz., WhatsApp grupę), kad būtų galima dalintis susitikimų datomis, veiklų tvarkaraščiais, nuotraukomis ir svarbia informacija.

2. Bendras dizainas naudojant dalyvavimo metodus

- Kartu su aukomis suplanuokite veiklas, kurios joms įdomios.
- Sukurkite lanksčią programą su iš anksto nustatytomis datomis ir laikais, siūlant bent dvi galimybes kiekvienai veiklai.
- Siūlykite mokymus arba mentorystę, kad būtų galima užimti aktyvius vaidmenis (pvz., bendraamžių fasilitatoriai).
- Organizuokite įvairias veiklas, kuriose dalyvauja tiek suinteresuoti asmenys, tiek aukos kartu.

3. Kurti saugias ir įtraukiamas erdves

- Naudokite neutralius vietų variantus (pvz., bendruomenės centrus), kad būtų užtikrintas patogumas, įtrauktis ir ekonomiškumas.
- Užtikrinkite, kad visos erdvės būtų svetingos, prieinamos ir saugios aukoms.
- Siūlykite vienos lyties grupių užsiėmimus, kai to prašoma.

Nuo planų prie veiksmų

4. Pilotinis įgyvendinimas

- Pradėkite pilotinę programą su tam tikru dalyvių skaičiumi (priklausomai nuo veiklos).
- Įtraukite bendruomenės narius, kai aukos yra pasirengusios ir prieinamos.
- Užtikrinkite transportą ir reikalingas medžiagas.
- Paskirkite fasilitatorių, kuris vadovautų veikloms.
- Praneškite apie visas būsimąsias veiklas WhatsApp grupėje.
- Rinkite duomenis apie dalyvavimą, gerovę ir dalyvių atsiliepimus.

5. Įgalinti aukų balsus

- Padėkite aukoms tapti lyderėmis ir mentorais (pvz., asistentėmis trenerėmis ar apšilimo fasilitatore).
- Pripažinkite aukas kaip patirties ekspertus ir užtikrinkite teisingą atlygį.
- Skatinkite aukas siūlyti ir vesti naujas arba alternatyvias veiklas programos metu.

6. Nuolatinis įsitraukimas ir stebėseną

- Išlaikykite mokymąsi, įsitraukimą ir atsakomybę organizuodami mėnesinius refleksijos susitikimus.
- Reguliariai dalinkitės naujienomis, pažanga ir pasiekimais.
- Naudokite WhatsApp grupę koordinavimui, motyvacijai ir bendruomenės ryšių stiprinimui.

Veikla – Bendradarbiaujant kurti bendruomenės sporto iniciatyvą su aukomis

Tikslas: Išmokti, kaip įtraukti prekybos žmonėmis auką ir vietos suinteresuotus asmenis į sportu grįstos reintegracijos iniciatyvos kūrimą.

Scenarijus: Prekybos žmonėmis auka neseniai sugrįžo į savo bendruomenę ir nori naudoti futbolą, kad atstatytų pasitikėjimą savimi, pagerintų gerovę ir socialiai susijungtų. Ji domisi prisijungimu prie vietinės komandos arba saugios erdvės kūrimu moterims žaisti futbolą. Tačiau yra iššūkių: riboti išteklių, nuolatinis stigmavimas ir silpnas koordinavimas tarp vietos veikėjų (savivaldybė, NVO, socialinės paslaugos ir vietinis futbolo klubas). Suinteresuotieji asmenys nori padėti, bet nėra tikri dėl savo vaidmenų, o klubas neturi patirties traumai jautrioje sporto aplinkoje. Auka nori aktyviai dalyvauti iniciatyvos kūrime, o ne tik gauti paramą.

Jūsų užduotis: Sukurkite būdą, kaip suvienyti veikėjus, ir identifikuokite pirmuosius žingsnius link saugios, įtraukios ir tvarios sportu grįstos reintegracijos iniciatyvos.

Instrukcijos:

Suinteresuotųjų asmenų žemėlapis. Identifikuokite mažiausiai 5 vietos veikėjus, kurie galėtų remti šią iniciatyvą. Pagalvokite apie:

- Sporto klubus arba trenerius
- Vietos valdžią arba savivaldybę
- NVO, dirbančias su reintegracija
- Sveikatos specialistus (pvz., kineziterapeutus, psichologus)
- Organizacijas, kurias veda aukos, arba bendraamžių mentorius

Aukos dalyvavimas Apibrėžkite kartu su auka, kaip ji bus įtraukta į planavimą ir sprendimų priėmimą.

- Koks vaidmuo jai bus suteiktas?
- Kaip jos balsas bus išklaudytas ir gerbiamas?
- Kokios paramos jai reikia, kad jaustųsi saugi ir įgalinta?

Instrukcijos:

Reagavimo plano kūrimas Bendradarbiaujant sukurkite pagrindinį sporto iniciatyvos planą:

- Kokios veiklos bus siūlomos?
- Kur jos vyks?
- Kaip bus užtikrintas saugumas ir įtrauktis?
- Kokie etiniai aspektai turi būti sprendžiami?

Tinklo vizualizavimas Nupieškite paprastą diagramą, kurioje būtų parodyta, kaip kiekvienas suinteresuotas asmuo susijęs su iniciatyva ir su auka.

Sveikiname baigus 6 modulį!

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

